

TÍÐINDI

Búnaðargrunnurin spælir hund við bóndum

– Eg eri troyttur av Búnaðargrunninum, teir spæla hund við bóndum. Teir játta lán, men koma kortini ikki við pengunum, sigur Hákun Steingrímsson, stjóri í MBM, sum hevur umleið 6 milliónir krónur útistandandi, tí at Búnaðargrunnurin ikki vil flyta teimum pengarnar

Frants Jensen

frants@sosialurin.fo

MBM hevur hjálpt bóndunum á Viðareiði við at veita teimum nýmótans mjólkimaskinu og aðra útgerð til nýggja stórfjósíð á Viðareiði. MBM skal lata eina ymiska útgerð afturat, men nú hava teir sagt stopp.

– Trupulleikin er als ikki hjá bóndunum á Viðareiði. Vit hava vátan frá Búnaðargrunninum, at teir fígga fjósíð. Men nú vilja teir ikki gjalda. Vit kunnu ikki halda á at lata útgerð og annað, um vit ikki

fáa pengarnar inn fyri tað. Vit havar rokningar útstandandi heilt aftur til 2. Oktober í fjør. 3,7 milliónir krónur eru langt síðani fagnar til gjaldingar, og síðani eru aðrar rokningar komnar afturat, so at tað næstan eru 6 milliónir krónur tilsamans, ið vit hava útistandandi, sigur Hákun Steingrímsson.

Kunnu endurnýggja øll fjósini upp á stutta tíð

Stjórin í MBM vísir á, at Búnaðargrunnurin als ikki livir upp til sítt endamál.

– Grunnurin var stovnaður í

2004 við tí endamáli at hjálpa undir at styrkja føroysku mjólkaframleiðsluna. Men tíverri hevur grunnurin als ikki livað upp til endamálið. Hann hevur ofta lagt seg tvør-an og spælir hund við bóndum, sigur Hákun Steingrímsson.

Hann vísir á, at hevði Búnaðargrunnurin gjørt sítt arbeiði væl, so kundu vit eftir stuttari tíð fingið endurnýggja øll fjósini í Føroyum, so at vit bara hava nýmótans fjós.

– Grunnurin hevur stórt fæ, sum nú er umleið 300 milliónir krónur. Men teir eru sera trekir at játta bóndunum lán og gjalda játtaðu pengarnar. Um pengarnir vórðu játtaðir at endurnýggja fjósini, so vóru øll fjósini í Føroyum endurnýggjað eftir stuttari tíð, sigur Eiríkur Steingrímsson.

Láni kom hálvt ár ov seint

Hann vísir á, at Búnaðargrunnurin eisini er sera trekur á annan hátt at hjálpa bóndunum.

Hákun Steingrímsson, stjóri í MBM

– Vit hava upplivað fleiri ferðir, at bøndur hava vent sær til okkara í MBM og spurt um lán til traktor og onnur landbúnaðaramboð, tí tað er so trekt at fáa lán frá Búnaðargrunninum. Nógvir bøndur hava lánt pengar frá okkum. Í

einum føri fekk ein bóndi lán frá okkum beinanvegin. Hálvt ár seinni fekk hann játtandi svar frá Búnaðargrunninum. Men tá hevði hann longu keypt og brúkt traktorin í hálvt ár, sigur Hákun Steingrímsson.

Útbyggingin av stórfjósinum á Viðareiði er steðgað upp

Arbeiðið í nýggja stórfjósinum á Viðareiði er steðgað upp. Búnaðargrunnurin vil ikki rinda rokningar. Teir triggir bøndurnir siga, at Búnaðarstovan spyr eftir ymsum viðurskiftum, sum bøndurnir hava svarað uppá fyri umleið tveimum árum síðani

Frants Jensen

frants@sosialurin.fo

Stutt fyri jól læt nýtt stórfjós upp á Viðareiði. Teir triggir bøndurnir, Nils Absalonsen, Rói Matras Absalonsen og Esmar Sørensen hava í fleiri ár arbeitt við ætlanunum, og leygardagin 7. desember í fjør komu fyrstu kýrnar inn í fjósíð.

Í fyrstu syftu valdu teir at taka helvtina av fjósinum í nýtslu. Teir høvdu sostatt 59 kýr í fjósinum, tá ið Sosialurin skrivaði stóra grein um nýggja fjósíð og ætlanirnar hjá teimum trimum bóndunum hálvan desember í fjør.

Ætlanin var, at teir skuldu taka restina av fjósinum í nýtslu í januar í ár. Tá skuldi talið á neytum koma upp ímóti 120. Men nú er arbeiðið steðgað. Veitararnir fáa ikki

sínar pengar, og teir vilja ikki gera meira, fyrr enn teir fáa sítt.

Avgreiða ikki rokningarnar

– Vit hava fyri langari tíð síðani fingið lán frá Búnaðargrunninum, og vit hava vátan frá teimum, at alt er í lagi. Men tá ið rokningarnar skulu gjaldast, so vilja teir ikki gjalda, sigur Nils Absalonsen, ein av teimum trimum bóndunum.

Rokningarnar eru komnar til bøndurnar á Viðareiði, og so hevur avtalan verið, at tær verða sendar víðari til Búnaðargrunnin, sum síðani rindar. Men tað er her, tað er steðgað upp.

– Búnaðarstovan liggur oman á rokningunum og avgreiðir tær ikki. Ístaðin fyri at avgreiða viðurskiftini, gera teir seg tvørar og seta spurn-

Teir triggir bøndurnir á Viðareiði: Esmar Sørensen, Rói Matras Absalonsen og Nils Absalonsen í nýggja fjósinum (Mynd: Frants Jensen)

ingar við, um alt eru í lagi við treytunum hjá okkum. Og hetta eru spurningar, ið vit hava svarað fyri umleið tveimum árum síðani, sigur Nils Absalonsen.

Millum annað eru spurningar settir við, um bøndurnir á Viðareiði hava nóg mikið av bøi at velja, og spurningar viðvíkjandi nú 30 ára gamla fjósinum við síðuna av nýggja fjósinum og umbyggingarnar av tí.

– Vit hava tosað við teir fleiri ferðir, og nú senda vit teimum svarini umaftur. Vónandi lesa teir svarini hesaferð, sigur Nils Absalonsen.

Sálarligur yvirgangur

Avleiðingarnar, at rokningarnar ikki verða goldnar, eru, at tað dregur út at fáa nýggja fjósíð liðugt.

– Vit hava als ikki tíð at bíða. Teir, sum skulu seta mjólkimaskinuna upp, eru bílagdir langt fram í tíðina. Koma teir ikki nú, kunnu teir í fyrsta lagi koma í mars, sigur Nils Absalonsen.

– Búnaðargrunnurin koyrir sálarligan yvirgang móti okkum. Teir hava játtað okkum lán, men teir vilja ikki gjalda út, sigur Nils Absalonsen.

Tilsamans kostar nýggja stórfjósíð á Viðareiði umleið

20 milliónir krónur. Búnaðargrunnurin hevur goldið nógvar av rokningum, men herfyri steðgaði upp.

Eingin viðmerking

Búnaðargrunnurin søkir í hesum døgum eftir nýggjum stjóra. Freistin er úti í dag. Fyrrverandi stjórin, Regin I. Jakobsen, er farin í starv sum stjóri í Vága Floghavn. Virkandi stjóri í Búnaðargrunninum er Símun Gullaksen, formaður í stýrinum fyri grunnin.

– Eg má kanna hatta málið nærri hjá umsitingini. Eg fari eftir ætlan til Havnar í morgin (blaðm: í dag). Annars havi eg onga viðmerking til málið, sigur Símun Gullaksen.

Sosialurin hevur tvær ferðir tosað við Símun Gullaksen og givið honum móguleika at svara skuldsetingunum aftur, men hann vil ikki koma við aðrari viðmerking enn hesi:

– Vit viðgera eitt tilíkt mál innanhýsis og ikki í almenninum, sigur Símun Gullaksen.